

رابطه بین نگرش به والدین، اعتماد در روابط بین فردی و نگرش به ارتباط قبل از ازدواج با رغبت به ازدواج

مهشید ریاحی* و فلور خیاطان**

چکیده

این پژوهش با هدف تعیین رابطه بین نگرش نسبت به والدین، اعتماد در روابط بین فردی، ارتباط قبل از ازدواج با رغبت به ازدواج در جوانان مجرد شهر اصفهان اجرا شد. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و رگرسیون چندگانه و جامعه آماری شامل جوانان مجرد اصفهان در سال ۱۳۹۵ بود که به صورت تصادفی از چند منطقه، یک منطقه انتخاب شد. ابزارهای سنجش شامل پرسشنامه نگرش به والدین (هودسن، ۱۹۹۲)، اعتماد در روابط بین فردی (رمیل و هولمز، ۱۹۸۶)، ارتباط قبل از ازدواج (کردلو، ۱۳۸۹) و رغبت به ازدواج (حیدری و همکاران، ۱۳۸۳) بود. داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون تجزیه و تحلیل آماری شدند؛ نتایج نشان داد که رغبت به ازدواج با اعتماد در روابط بین فردی، نگرش به ارتباط قبل از ازدواج رابطه مثبت معناداری وجود دارد ($p < 0/01$) و با نگرش به والدین رابطه منفی معناداری وجود دارد ($p < 0/01$). نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد عامل ارتباط قبل از ازدواج، نگرش به والدین و اعتماد در روابط بین فردی به ترتیب قادر به تبیین تغییرات و پیش‌بینی رغبت به ازدواج بوده‌اند.

واژگان کلیدی

رغبت به ازدواج؛ نگرش به والدین؛ اعتماد بین فردی؛ ارتباط پیش از ازدواج

* کارشناسی ارشد روان‌شناسی، دانشگاه اصفهان (واحد خوراسگان)، اصفهان، ایران.

** نویسنده مسئول، استادیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اصفهان (واحد

خوراسگان)، اصفهان، ایران
F.khayatan@yahoo.com

تاریخ ارسال: ۱۳۹۵/۹/۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۴/۱۴

مقدمه و بیان مسأله

ازدواج یکی از رویدادهای مهم زندگی انسان محسوب می‌شود و نه تنها در سلامت جسمی و روانی فرد مؤثر است، بلکه نقش مهمی در ورود انسان به دوره بزرگسالی برعهده دارد (مجیدی و رضایی، ۱۳۹۰). ازدواج در اسلام پیمانی مقدس و مستحکم است که جلوه‌های این تقدس بخشی را می‌توان در مبانی دینی و فرهنگی بسیاری از ملت‌ها مشاهده کرد (پین، ۲۰۱۰). با وجود اهمیت ازدواج، در چند دهه اخیر یکی از پدیده‌های ناخوشایند اجتماعی در سطح جهانی، به تأخیر افتادن ازدواج و به دنبال آن کاهش آمار ازدواج است. در ایران نیز در طی سالیان اخیر با روندی فزاینده، شاهد چنین پدیده‌ای بوده‌ایم مثلاً آمارها نشان می‌دهند که آمار طلاق تنها، در سال‌های اخیر به طور وحشتناکی افزایش یافته و در مقابل، ازدواج با وجود افزایش جمعیت، کاهش یافته است (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۰). ازدواج علاوه بر اینکه بسیاری از نیازهای فردی و روانی افراد را ارضا می‌کند، خود تابع عوامل زیادی بوده که می‌تواند بر زمان اقدام به آن تأثیرگذار بوده و باعث کاهش رغبت جوانان به ازدواج بشوند (جهانبخش و کلانترکوشه، ۱۳۹۱). با توجه به اهمیت و کارکردهای مثبت ازدواج مانند ارضای نیازهای جنسی، تأمین بهداشت فردی و روانی، تکامل شخصیت، افزایش عزت نفس، بقایای نسل (قنبری، ۱۳۹۰). امروزه، ازدواج جوانان یکی از چالش‌های اصلی جامعه ایرانی به شمار می‌رود و این پدیده در جوانان باعث اختلال در کارکرد طبیعی نهاد خانواده شده و به دنبال این امر شاهد وجود نابسامانی‌هایی همچون انحراف جسمی و جنسی، بد خلقی، پناه بردن به مصرف مواد مخدر در سطح جامعه هستیم (باهر، ۱۳۹۱). در این میان والدین نقشی حیاتی را در زندگی فرزندان ایفا کرده و به عنوان اولین و مهم‌ترین الگوی نقش عمل می‌کنند. فرزندان تمایل دارند که رفتار والدینشان را از سنین خیلی پائین مشاهده کرده و به آن‌ها توجه کنند (هرزاگ و کوونی، ۲۰۰۲؛ آن، ۲۰۱۰). رفتار والدین و شیوه‌های تربیتی والدین از عوامل مؤثر بر ازدواج جوانان به شمار می‌آید. در خانواده‌هایی که پدر و مادر تندخو و مستبد هستند،

-
1. payne
 2. Herzog and Cooney
 3. Ann

فرزند دختر ممکن است خود را با مادر تطبیق دهد، ولی به دلیل مشاهده پدر، تصویر نادرستی از مردان در ذهن خود پیدا می‌کند و به آسانی ازدواج نمی‌کند و فرزند پسر ممکن است با مشاهده رفتار ناصحیح مادر، زنان و دختران را مانند او ببیند و در گزینش همسر برای خویش دچار وسواس شود و در انتخاب همسر دچار مشکل، و به آینده و تشکیل خانواده بدبین شود. آن‌ها نسبت به ازدواج دلهره دارند که این امر خود می‌تواند عاملی برای تأخیر در امر ازدواج باشد. با مرور پژوهش‌های مرتبط با نگرش نسبت به ازدواج و والدین می‌توان گفت نگرش نسبت به خود یا دیگران تحت تأثیر خانواده است (استن و هاتچینسون^۱، ۲۰۰۹). مشاهده خانواده‌هایی که در حیات زناشویی، موفقیت نداشته و پیوسته در مشاجرات و اختلافات به سر می‌برند، به منزله یک تهدید جدی برای جوانان محسوب می‌شوند. مشکلات خانواده اصلی مانند تعارضات بین فردی به معنای متفاوت و شدت بیشتر در روابط برون خانوادگی تسری می‌یابد و باورها، نگرش‌ها، رفتارها، عزت نفس و الگوهای تعاملی آن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد (محسن زاده، نظری و عارفی، ۲۰۱۰). ویسز^۲ (۲۰۱۴) بیان می‌دارد، خانواده اصلی در کیفیت و موفقیت زندگی زناشویی اثر پایداری دارد. پژوهش‌ها بیان‌کننده رابطه سلامت خانواده اصلی با رغبت به ازدواج است (مورارا و ترلیک^۳، ۲۰۱۲).

همان‌طور که می‌دانیم شکل‌گیری هرگونه رابطه‌ای بدون وجود اعتماد ناممکن است. بی‌تردید رشد بشریت و اکثر دستاوردهایی که داشته در سایه اعتماد تحقق یافته است. وجود اعتماد در دوستی، عشق، خانواده، سازمان‌ها، و جامعه ضروری است و پیامدهای مهم اجتماعی و اقتصادی دارد (دلگادو و مارکز^۴، ۲۰۱۳). اعتماد زمینه‌ساز پیوند میان انسان‌هاست که از نزدیک‌ترین نوع رابطه یعنی رابطه میان نوزاد و مادر آغاز می‌شود و پس از آن است که در خانواده شکل می‌گیرد و به جامعه تسری می‌یابد. اعتماد هنگامی شکل می‌گیرد که ما بر اساس تعامل با دیگران قادر به پیش‌بینی اعمال آن‌ها باشیم و پس از شکل‌گیری آن، بر چگونگی رفتار ما با دیگران تأثیر می‌گذارد (ارشدی و پیریایی، ۲۰۱۲)، و به یقین اعتماد مهم‌ترین کیفیت در هر

-
1. Stone and Hutchinson
 2. Weiss
 3. Murarua and Turliuc
 4. Delgado and Marquez

رابطه نزدیک و صمیمی است و اغلب در کنار تعهد و عشق به عنوان هسته مرکزی رابطه ایده آل در نظر گرفته می شود (زارعی، ۲۰۱۱). اعتماد در رابطه زناشویی شامل بعد وفاداری، پیش بینی پذیری و قابلیت اتکا است که وفاداری مهم ترین عامل اعتماد در رابطه زناشویی است (رِمپل، هولمز و زانا، ۱۹۹۶ به نقل از کروژ، ۲۰۰۷). زندگی انسان بدون احساس اعتماد به خود، اعتماد به آینده و به جهان و پیرامون خود همراه با اضطراب و کشمکش تحمل ناپذیری که ممکن است باعث از هم پاشیدگی فرد و نابودی او شود. نبود اعتماد در روابط زناشویی، تعاملات صمیمی و احساس امنیت را به تباهی می کشد و سطوح بالاتر اعتماد موجب افزایش میزان تعهد در روابط زناشویی می شود (سیمسون^۳ ۲۰۰۹ و زارعی، ۲۰۱۱). همچنین در خانواده هایی که بی اعتمادی یا نداشتن وفاداری یکی از زوج ها دیده می شود ممکن است کار به جدایی و طلاق یا قتل منتهی نشود، ولی خانواده آرامش خود را از دست داده و جای امن و آسایش برای زوج و برای فرزندان نخواهد بود (سفیری و میرزامحمدی، ۲۰۰۶). سلب اعتماد، پیامدهای شدیدی برای تداوم روابط نزدیک و خصوصی دارد (تونکس^۴، ۲۰۰۸ ص ۱۵۰). گود نیز معتقد است بدون وجود اعتماد اجتماعی زندگی روزمره پدید نمی آید (نیازی و فرشادفر، ۲۰۱۱؛ ص ۱۵۲). همچنین پدیده معاشرت و دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج در جامعه، پدیده ای است جدید، نوظهور و مدرن که از بطن همین روابط بین فردی جوانان جامعه پدید آمده است و نشان می دهد که روابط پیش از ازدواج در سال های اخیر، میان جوانان افزایش یافته است (آزادارمکی، ۱۳۹۰). افرادی که معاشرت و دوستی قبل از ازدواج دارند از یک طرف با هنجارهای مذهبی، اجتماعی و خانوادگی خود مواجهه هستند که حالتی سخت گیرانه نسبت به این معاشرت ها و دوستی ها دارند و از طرف دیگر با تجربه های روزمره، نیازهای خاص دوره جوانی، ارزش ها و نگرش های مدرن، که چنین روابطی را تشویق می کنند. با گسترش روابط پیش از ازدواج در کشورهای متعدد جهان به تدریج سن ازدواج در این کشورها افزایش یافت. امروزه، ازدواج در حال تضعیف و روابط پیش از ازدواج و هم خانگی

-
1. Rempel, Holmes and Zanna
 2. Kruse
 3. Simpson
 4. Tonkiss

در حال تقویت شدن است (آزادارمکی، ۱۳۹۱). در پاسخ به این سؤال که مطالعه رغبت به ازدواج چه لزوم و اهمیتی دارد می توان گفت که شناسایی درست نگرش به ازدواج یکی از اساسی ترین فعالیت ها در مطالعاتی است که هدف آن ها پیش بینی و شناسایی عوامل مؤثر بر کیفیت زندگی زناشویی است (هلمن^۱، ۲۰۰۱).

از آنجا که تصمیم به ازدواج از مهم ترین تصمیم ها و ازدواج نیز از ضروریات زندگی انسان به شمار می رود (حبیب پورگنتابی و غفاری، ۱۳۹۰)، لذا بررسی عوامل مؤثر به رغبت به ازدواج ضروری به نظر می رسد. همچنین وجود یک ارتباط مثبت و سازنده بین زن و شوهر می تواند ضامن رضایت زناشویی و پایبندی طرفین به نظام خانواده و در نهایت تحکیم بنیان های خانواده شود (موسوی نیا، ۱۳۸۵). لذا با وجود پژوهش های موجود در خصوص افزایش سن ازدواج، بیشتر به بررسی تأثیر عوامل اجتماعی - اقتصادی در شکل گیری پدیده افزایش سن ازدواج و نداشتن رغبت به ازدواج دانشجویان اقدام شده است و کمتر پژوهشی را در موضوع بررسی ابعاد و عوامل مرتبط با رغبت به ازدواج جوانان شاهدیم، لذا بررسی عوامل روان شناختی مؤثر بر تمایل به ازدواج ضروری به نظر می رسد؛ انجام این پژوهش موجبات دانش افزایی در حوزه ازدواج جوانان را نیز فراهم می کند، همچنین شناخت موانع فردی و خانوادگی تأخیر در ازدواج می تواند زمینه را برای ازدواج به موقع و مناسب هموارتر کند. واقعیت این است که کارکرد ازدواج و تشکیل خانواده به مانند بسیاری پدیده های دیگر، پیامدهای مثبت برای جامعه دارد (فتحی، حیدری و یاقوتی، ۱۳۹۰). براین اساس هدف کلی پژوهش حاضر تعیین رابطه بین نگرش نسبت به والدین، اعتماد در روابط بین فردی و نگرش به ارتباط قبل از ازدواج با رغبت به ازدواج بوده و پاسخگویی به وجود رابطه معنادار بین نگرش نسبت به والدین، اعتماد در روابط بین فردی و نگرش به ارتباط قبل از ازدواج با رغبت به ازدواج فرضیه اصلی پژوهش محسوب می شود:

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر از نوع همبستگی در نظر گرفته شده است. جامعه آماری پژوهش را جوانان مجرد شهر اصفهان تشکیل دادند که ابتدا از چند منطقه، یک منطقه به صورت تصادفی انتخاب شد؛ آنگاه در آن منطقه با مراجعه به مکان‌های عمومی مانند پارک، سینما، مراکز خرید ۱۶۰ نفر بر اساس مطالعات همبستگی به شیوه در دسترس انتخاب شد. نمونه‌ها از هر دو جنس بودند و این پژوهش تنها جوانان مجرد بین ۲۰ - ۳۴ سال را بررسی کرده و کسانی که قبلاً یک بار ازدواج کرده و جدا شدند و مجردین پایین‌تر یا بالاتر از این سن خارج شدند. ابزار سنجش پژوهش عبارت بود از:

پرسشنامه نگرش به والدین: والتر دبلیو هودسن^۱ در سال ۱۹۹۲ پرسشنامه نگرش به والدین را ساخته‌اند. این پرسشنامه ابزار ۲۵ عبارتی است که برای اندازه‌گیری دامنه، میزان یا شدت مشکلات فرزند با پدر و مادرش تدوین شده است. پرسشنامه در طیف لیکرت از هیچ وقت (نمره ۱) تا همیشه اوقات (نمره ۷) نمره‌گذاری می‌شود. مقیاس‌های نگرش فرزند نسبت به پدر (ن ف پ) و نگرش فرزند به مادر (ن ف م) دو پرسشنامه همانند هستند به‌جز اینکه کلمه مادر و پدر تغییر می‌کند. این دو پرسشنامه جزء معدود ابزارهایی هستند که مشکلات رابطه ولی فرزندی را از دید فرزند اندازه‌گیری می‌کند (هودسن، ۱۹۹۲). نمرات بزرگ‌تر نشانه وسعت یا شدت بیشتر مشکلات است. مقیاس «نگرش فرزند نسبت به پدر» دارای میانگین آلفای ۰/۹۵ و خطای استاندارد اندازه‌گیری ۴/۵۶ است که بسیار کم است. میانگین آلفای «ن ف م» ۰/۹۴ و خطای استاندارد اندازه‌گیری آن ۴/۵۷ است. هر دو مقیاس از همسانی درونی عالی برخوردارند. همبستگی «بازآزمایی» بعد از یک هفته با ۰/۹۶ برای (ن ف پ) و ۰/۹۵ برای (ن ف م) نشان می‌دهد که هر دو مقیاس از پایایی یا ثبات عالی بهره‌مند هستند. مقیاس‌های (ن ف پ) و (ن ف م) از روایی عالی برای گروه‌های شناخته شده برخوردارند، زیرا هر دو به‌طور معناداری کودکان مدعی مشکلات رابطه با والدین را از گروه فاقد آن تفکیک می‌کنند. این مقیاس‌ها از روایی پیش‌بین خوبی برخوردارند، زیرا پاسخ‌های فرزندان درباره مشکلات ایشان

1. Hodsen

با والدینشان را به طور معناداری پیش بینی می کنند (ثنایی باقر، ۱۳۸۷). پایایی این پرسشنامه در این پژوهش نیز ۰/۹۲ برای نگرش به پدر و ۰/۹۲ برای نگرش به مادر است.

پرسشنامه اعتماد در روابط بین فردی: پرسشنامه اعتماد در روابط بین فردی را در سال ۱۹۸۶ رمپل و هولمز ساخته اند. یک ابزار خود گزارشی ۱۸ عبارتی است که میزان اعتماد افراد نسبت به همسرشان را می سنجد. آزمودنی در یک مقیاس لیکرت ۷ درجه ای از کاملاً مخالفم (نمره ۱) تا کاملاً موافقم (نمره ۷) میزان موافقت یا مخالفت خود را با جملات مربوط به اعتماد بیان می کند. بعضی از عبارات این پرسشنامه از مقیاس «روابط بین فردی» (IRS) است که شلاین، گورنی و استور تهیه کرده اند (رمپل و هولمز، ۱۹۸۶).

با توجه به اهمیت ازدواج و نقش اساسی اعتماد در روابط میان فردی متأهلین، وجود ابزاری مناسب برای ارزیابی آن بیش از پیش احساس می شود. رمپل و هولمز (۱۹۸۶) اولین بار مقیاس سنجش اعتماد در روابط میان فردی همسران را برای این منظور تدوین کردند. این پرسشنامه دارای ۳۳ خرده مقیاس است که عبارتند از: پیش بینی پذیری، وفاداری و قابلیت اعتماد. پیش بینی پذیری به عنوان توانایی ما در پیشگویی رفتارهای خاص همسر یا دوستانمان (اعم از مطلوب و نامطلوب) تعریف شده است. فرد پیش بینی پذیر به طور یکسان و ثابتی رفتار می کند و این ثبات رفتار حتی شامل جنبه های بد رفتار او نیز می شود. قابلیت اعتماد به صورت (توانایی اعتماد به همسر یا دوستانمان در هنگام مواجهه با خطر و آسیب بالقوه) تعریف شده و وفاداری به معنای ویژگی است که فرد را قادر می سازد تا احساس کند همسر یا دوستش به حمایت و توجه او ادامه می دهد. مقیاس اولیه اعتماد دارای ۲۶ عبارت بود که پس از مطالعات مقدماتی، عباراتی که همبستگی آن ها کم تر از ۰/۳۰ بود حذف شدند و در نتیجه تعداد آن به ۱۸ عدد کاهش یافت. ضریب آلفای کل آزمون برابر با ۰/۸۱، ضریب آلفای کرونباخ زیر مقیاس پیش بینی پذیری برابر با ۰/۷۰، قابلیت اعتماد ۰/۷۲ و وفاداری ۰/۸۰ گزارش شده است (جمالی فیروزآبادی، زارعی و اسدی). میزان همبستگی میان زیر مقیاس ها نیز بدین شرح است: وفاداری و قابلیت اعتماد ($p < 0/01$ و $r = 0/46$)، وفاداری و پیش بینی پذیری ($p < 0/05$ و $r = 0/27$) و قابلیت اعتماد و پیش بینی پذیری ($p < 0/05$ و $r = 0/28$). در پژوهش زارعی، فرح بخش و اسماعیلی (۱۳۹۰: ۶۳-۵۱) ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس ۰/۸۲ به دست آمد. همچنین با

استفاده از روش روایی ملاکی، ضریب روایی ۰/۸۴ به دست آمد. پایایی پرسشنامه در این پژوهش نیز ۰/۷۸ است.

پرسشنامه نگرش به ارتباط قبل از ازدواج: این پرسشنامه را کردلو در سال ۱۳۸۹ ساخته‌اند و ۲۵ سؤال دارد که با هدف بررسی دیدگاه افراد به ارتباط دوستی پیش از ازدواج با جنس مخالف طراحی شده است. این آزمون در یک طیف لیکرت است که به صورت کاملاً موافقم (نمره ۵)، موافقم (نمره ۴)، نظری ندارم (نمره ۳)، مخالفم (نمره ۲) و کاملاً مخالفم (نمره ۱) در نظر گرفته شده است. نمره به دست آمده نگرش فرد به روابط قبل از ازدواج با جنس مخالف را نشان می‌دهد. به منظور ساخت این پرسشنامه تعداد ۱۰۰ گزاره طراحی شد و در اختیار اساتید و روان‌شناسان از جمله عبدالله شفیع‌آبادی و حسن پاشاشریفی قرار گرفت و از آن‌ها خواسته شد تا نظرات خود را پیرامون روایی محتوای گزاره‌ها را به طور مکتوب بیان کنند. پس از به دست آمدن روایی محتوا سؤالات نامرتب حذف شد، پس از ساخت پرسشنامه بار دیگر از اساتید دانشگاه در رشته روان‌شناسی و مشاوره خواسته شد با مطالعه پرسشنامه تکمیل شده نظرات خود را کتباً اعلام کنند. پس از استخراج نظرات، اصلاحات لازم اعلام شد. پس از آن پرسشنامه به منظور اعتباریابی در اختیار ۳۵ دانش‌آموز قرار گرفت، سپس اعتبار آزمون ضریب آلفای کرونباخ برای هر کدام از مؤلفه‌ها محاسبه شد. برخی از سؤالات با اعتبار پایین‌تر از ۷۰ درصد حذف شد و دوباره روی نمونه ۱۰۰ نفره دیگر تکرار شد. نمونه نشان داد با حذف سؤالات اعتبار برابر ۹۳ درصد است و در پایان از جامعه آماری دانش‌آموزان دختر دبیرستانی شهر تهران نمونه آماری شامل ۶۴۵ دانش‌آموز به شیوه تصادفی خوشه‌ای از ۳۵ دبیرستان انتخاب شده و آزمون بار دیگر تکرار شد. نتایج نشان داد این آزمون دارای روایی ۹۳ درصد است (دهقان تنها، آیتی و شهابی زاده ۲۰۱۳). از سال ۸۰ تا سال ۸۷ هر ساله به منظور بررسی میزان تغییر در نگرش‌ها این آزمون روی جامعه آماری دانش‌آموزان مقطع دبیرستان شهر تهران تکرار شد و همواره اعتبار فوق‌تأیید شد. در پژوهش حاضر میزان پایایی ۰/۸۷ است.

پرسشنامه رغبت سنج ازدواج: این پرسشنامه را محمود حیدری و همکاران در سال ۱۳۸۳ ساخته‌اند. دارای ۴ خرده‌مقیاس است. ۱- بازخورد نسبت به ازدواج (۸ سؤال)؛ ۲- نگرش

نسبت به پیامدهای ازدواج (۷سؤال)؛ ۳- آمادگی و تمایل عملی برای ازدواج (۵سؤال)؛ ۴- موانع ازدواج (۳سؤال). تعداد سؤالات پرسشنامه ۲۴ سؤال است که شامل ۲۳ سؤال ۵گزینه‌ای و یک سؤال اضافی برای سن طلایی ازدواج است که در یک مقیاس لیکرت ۵ گزینه‌ای نمره‌گذاری می‌شود. جمع امتیازات نمره رغبت فرد برای ازدواج را نشان می‌دهد. با استفاده از تحلیل عوامل با روش چرخشی از نوع واریماکس، چهار عامل برای این مقیاس مشخص شده است. حیدری و همکاران (۱۳۸۳) به منظور ارزیابی اعتبار محتوای پرسشنامه پرساد، آن را به ۵ نفر از اساتید دانشگاه ارائه و از آن‌ها خواستند که آن را از نظر توانایی در ارزیابی رغبت دانشجویان به ازدواج بررسی کنند. نهایتاً بر اساس نتایج مطالعه مقدماتی و نقطه نظرهای ارائه شده توسط اساتید مشاوره، پاره‌ای تغییرات لفظی و مفهومی در پرسشنامه اعمال شده و نسخه نهایی پرساد تهیه شد. پایایی این مقیاس روی ۴۰ نفر آزمودنی سنجیده شد؛ با روش بازآزمون با فاصله زمانی دو هفته ضریب همبستگی بین دو بار اجرای این آزمون برابر ۸۹ درصد بود که در سطح احتمال ۰/۰۰۱ معنادار است و همسانی درونی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ محاسبه و ضریب به دست آمده برابر ۹۲ درصد است. در پژوهش جهانخشی و کلانتر کوشه (۱۳۹۱) نیز ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۷۵ درصد محاسبه شد. در این پژوهش نیز پایایی پرسشنامه ۰/۸۰ است.

اجرای پژوهش نمونه‌گیری به این صورت بود که به اماکن عمومی نظیر مراکز تجاری، تفریحی و پارک‌های مناطق مختلف رفته و پرسشنامه‌ها به همراه توضیحات لازم در اختیار آزمودنی‌ها قرار داده شد. و پس از بیان اهداف پژوهش، خواسته شد تا با صداقت و دقت کامل پرسشنامه را تکمیل کنند. داده‌های حاصل از پرسشنامه‌ها از طریق محاسبه ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه (گام به گام) از طریق نرم افزار آماری برای علوم اجتماعی (SPSS) نسخه ۱۸ تحلیل شد.

یافته‌های پژوهش

با توجه به ویژگی‌های جمعیت شناختی، دختران و پسران شرکت‌کننده در پژوهش دارای تحصیلاتی کم‌تر از دیپلم تا دکتری هستند، که از بین ۱۶۰ نفر، ۳۲ نفر را دختران و ۳۲ نفر را

پسران با تحصیلات کارشناسی تشکیل دادند و در مجموع تحصیلات کارشناسی در پسران و دختران با ۴۰ درصد بیشترین میزان را به خود اختصاص داده است. میزان سن شرکت‌کنندگان دختر و پسر در پژوهش به صورت کم‌تر از ۲۰ سال و ۲۰ - ۳۴ سال بررسی شده که ۹۳ نفر دختر و ۶۷ نفر پسر بودند و از این میان، پسران و دختران کم‌تر از ۲۰ سال، ۱۱/۲ درصد بودند و دختران و پسران ۲۰ - ۳۴ سال، ۸۸/۸ درصد را تشکیل دادند که (۸۲ نفر دختران و ۶۰ نفر پسران) بودند و بیشترین میزان را به خود اختصاص دادند. همچنین دختران و پسران شرکت‌کننده در پژوهش در مشاغل متفاوتی از قبیل خانه‌دار، آزاد، کارگر، کارمند، بیکار و دانشجو طبقه بندی شدند. که شغل آزاد در مردان ۳۶ نفر و بیکاری در دختران ۲۶ نفر بودند که در مجموع با ۳۱/۹ درصد شغل آزاد و ۲۰ درصد بیکار، بالاترین میزان را به خود اختصاص داده است.

همان‌طور که در جدول ۱ نشان داده شده است، ضریب همبستگی بین مؤلفه نگرش به پدر و نگرش به مادر و نگرش به والدین با رغبت به ازدواج رابطه منفی و معناداری وجود دارد و بین پیش‌بینی‌پذیری، وفاداری و قابلیت اعتماد، اعتماد در روابط بین فردی و نگرش به ارتباط قبل از ازدواج رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($p < 0/01$).

نتایج نشان می‌دهد که از مجموع انواع مؤلفه‌های پژوهش، ارتباط در مرحله اول و نگرش به والدین در مرحله دوم، وارد معادله شده و سایر مؤلفه‌ها از معادله حذف شده است. معنادار بودن ضرایب رگرسیون نشان می‌دهد که ارتباط در معادله، به‌طور معناداری مؤلفه رغبت به ازدواج را پیش‌بینی می‌کنند. چنانچه در جدول ۴ مشاهده می‌شود، وقتی ارتباط وارد معادله می‌شود، مجذور همبستگی آن ۰/۴۵۳ است؛ یعنی ۴۵/۳ درصد واریانس بین رغبت به ازدواج و مؤلفه ارتباط مشترک است. با اضافه شدن مؤلفه نگرش به والدین قدرت پیش‌بینی به ۵۰/۸ درصد افزایش یافته است. سایر متغیرها به علت همپوشی با متغیرهای دیگر از معادله حذف شده است. در مجموع طبق اطلاعات جدول ۵ و با توجه به ضرایب بتاهای استاندارد شده ملاحظه می‌شود که به ترتیب عامل ارتباط با مقدار ۰/۵۴۵، عامل نگرش به والدین با مقدار ۰/۲۶۸ - بیشترین تأثیر معنادار را در تبیین تغییرات و پیش‌بینی رغبت به ازدواج داشته‌اند.

جدول ۱: ضریب همبستگی پیرسون بین مؤلفه‌های پژوهش با رغبت به ازدواج

رابطه مؤلفه‌های پژوهش با رغبت به ازدواج				مؤلفه‌های پژوهش
تعداد	ضریب همبستگی	میزان معناداری	میزان اشتراک به درصد	
۱۶۰	-۰/۶۲۵	**۰/۰۰۱	۳۹/۰۶	نگرش نسبت به پدر
۱۶۰	-۰/۴۰۴	**۰/۰۰۱	۱۶/۳۲	نگرش نسبت به مادر
۱۶۰	-۰/۵۲۷	**۰/۰۰۱	۲۷/۷۷	نگرش به والدین
۱۶۰	۰/۵۲۹	**۰/۰۰۱	۲۷/۹۸	پیش بینی پذیری
۱۶۰	۰/۵۳۰	**۰/۰۰۱	۲۸/۰۹	وفاداری
۱۶۰	۰/۵۲۰	**۰/۰۰۱	۲۷/۰۴	قابلیت اعتماد
۱۶۰	۰/۵۲۹	**۰/۰۰۱	۲۷/۹۸	اعتماد در روابط بین فردی
۱۶۰	۰/۶۷۳	**۰/۰۰۱	۴۵/۲۹	نگرش به ارتباط قبل از ازدواج

جدول ۲: تحلیل رگرسیون (همبستگی چند متغیری)

همبستگی چندگانه	مجذور همبستگی	خطای استاندارد برآورد	معناداری
۰/۷۱۴	۰/۵۱۰	۰/۵۰۰	**۰/۰۰۱

جدول ۳: نتایج تحلیل واریانس رگرسیون چندگانه برای پیش بینی مقیاس رغبت به ازدواج

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	معناداری
رگرسیون	۳ ۱۱۳۴۵/۶۴۶	۳۷۸۱/۸۸۲	۵۴/۰۴۵		**۰/۰۰۱
باقی مانده	۱۰۹۱۶/۲۵۴	۱۵۶	۶۹/۹۷۶		-
کل	۲۲۲۶۱/۹۰۰	۱۵۹			-

جدول ۴: تحلیل رگرسیون گام به گام چند متغیری

مدل	همبستگی چندگانه	مجذور همبستگی	معناداری
ارتباط	۰/۶۷۳	۰/۴۵۳	**۰/۰۰۱
نگرش به والدین	۰/۷۱۳	۰/۵۰۸	**۰/۰۰۱

جدول ۵: ضرایب خام و استاندارد در تحلیل رگرسیون چند متغیری

مدل	ضرایب غیر استاندارد	ضرایب استاندارد	t	معناداری
	B	خطای انحراف معیار	بتا	
ثابت	۵۴/۶۵۷	۴/۹۱۷	-۱۱/۱۱۶	**۰/۰۰۱
ارتباط	۰/۴۶۰	۰/۰۵۴	۰/۵۴۵	**۰/۰۰۱ ۸/۵۸۱
نگرش به والدین	-۰/۰۶۲	۰/۰۱۵	-۰/۲۶۸	**۰/۰۰۱ -۴/۲۲۴

بحث و نتیجه گیری

با وجود پژوهش‌های موجود در خصوص افزایش سن ازدواج، کم‌تر پژوهشی را در موضوع بررسی ابعاد و عوامل مرتبط با رغبت به ازدواج جوانان شاهدیم و از آنجا که ازدواج مهم‌ترین تصمیم و از ضروریات تمام زندگی انسان به‌شمار می‌رود، لذا بررسی عوامل روان‌شناختی مؤثر بر تمایل به ازدواج ضروری به نظر می‌رسد. انجام این پژوهش موجبات دانش‌افزایی در حوزه ازدواج جوانان را نیز فراهم می‌کند. نگرش به والدین، اعتماد در روابط بین فردی و ارتباط قبل از ازدواج از عوامل روان‌شناختی مهمی هستند که احتمال می‌رود با رغبت به ازدواج جوانان ارتباط داشته باشد. براین اساس، هدف این پژوهش، بررسی تعیین رابطه نگرش به والدین، اعتماد در روابط بین فردی و ارتباط قبل از ازدواج در پیش‌بینی رغبت به ازدواج دانشجویان است.

یافته‌های حاصل از پژوهش حاضر نشان داد که بین نگرش به والدین با رغبت به ازدواج رابطه منفی و معناداری وجود دارد. به این معنی که هر چه میزان نگرش منفی به والدین بیشتر شود، رغبت به ازدواج کاهش می‌یابد. همچنین بین مؤلفه اعتماد در روابط بین فردی و مؤلفه‌های آن و نگرش به ارتباط قبل از ازدواج رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. به این معنی که هر چه اعتماد و ارتباط در روابط بیشتر شود، رغبت به ازدواج افزایش پیدا می‌کند و از بین متغیرها، رابطه پیش از ازدواج و نگرش به والدین بیشترین قدرت پیش‌بینی را در رغبت به ازدواج دارد. یکی از مشکلات مهم جوانان، در کیفیت روابط با والدینشان است که این نشان می‌دهد تفاوت در انتظارات فرزند-والدین و عدم تطابق سامانه ارزشی میان آن‌ها مهم‌ترین منبع تضاد است. بنابراین، می‌توان گفت که درک انتظارات جدید جوانان از سوی والدین برای برقراری تعادل در خانواده ضروری است. همچنین رابطه مستقیمی بین احساس

خودارزشی در نوجوانان و میزان تعامل مثبت وی با والدین و سایر اعضای خانواده وجود دارد. زمانی که رابطه صمیمی بین نوجوانان و والدین برقرار است، نوجوانان تمایل بیشتری به گذراندن اوقات فراغت در خانه و در کنار خانواده دارند و هر چه تعاملات مثبت تر باشد دید مثبتی به خانواده و با خانواده بودن ایجاد می شود و میل به ازدواج افزایش پیدا می کند. فقدان گرمی و مهارت های حل مسأله که از ویژگی های روابط پر تعارض است و هر چه نگرش به پدر و مادر سرد و منفی می شود، تعارضات بیشتر می شود؛ از خانواده فاصله گرفته و به عوامل دیگر رو می آورند. پژوهش ها نشان می دهد که بسیاری از افرادی از آزار والدین به ازدواج پناه می برند، ازدواج آن ها نیز آزارنده بوده است (میرمحمد صادقی، ۱۳۹۲). همچنین پژوهش ها نشان داده است که ارزش ها، رفتارها و نگرش های والدین به طور معناداری با اعتقادات و نگرش های نوجوانان به ازدواج و طلاق رابطه دارد (هیتون^۱، ۲۰۰۲). نتیجه پژوهش نیتی (۱۳۹۵) نشان داد که در روابطی که به طلاق والدین منجر می شود، روابط نوجوان با والدین تغییر کرده و روابط نوجوان با پدر در مقایسه با مادر دستخوش تغییرات بیشتری بوده است. همچنین این بررسی نشان داد که نگرش ها و اعتماد بین نوجوان و والدین در نتیجه طلاق تغییر کرده است. شایان ذکر است که این نگرش از دوران کودکی و نوجوانی شکل می گیرد. در دوران نوجوانی حدود مسئولیت فرزندان مبهم است. ممکن است نوجوانان خواهان مشارکت بیشتر در فعالیت ها و تصمیم گیری های خانواده بوده و انتظار داشته باشد که نحوه روابط آن ها با والدین تغییر کند. اگر والدین نسبت به این امر بی اعتنا باشند و انتظارات نوجوان را نادیده انگارند، موجبات افزایش تضاد در خانواده و نگرش منفی نسبت به والدین در فرزندان فراهم می شود. کوردک^۲ (۱۹۹۲) در پژوهش خود کیفیت روابط والدین-نوجوانان و ارتباط آن با سازگاری نوجوانان را مطالعه کرده است، یافته های او نشان داد که فقدان گرمی و مهارت های حل مسأله که از ویژگی های روابط پر تعارض هستند، رابطه منفی با مشکلات سلامتی و استعمال مواد مخدر دارد که در راستای پژوهش حاضر است. ارزش ها، رفتارها و نگرش های والدین به طور معناداری با نگرش های جوانان به ازدواج و طلاق رابطه دارد. نگرش منفی به مادر می تواند

1. Heaton
2. kurdek

باعث ایجاد احساسی نظیر مورد حمایت واقع نشدن را در فرد ایجاد کند و انگیزه برای ازدواج را کاهش دهد، و حتی اگر میلی هم برای ازدواج باشد، بیشتر برای رهایی از جو سنگین خانواده است که این خود تبعاتی بدتر را به همراه دارد. نتایج تحقیق مندمی و رحیمی (۱۳۹۵) تحت عنوان بررسی نگرش فرزند به والدین نشان داد که نگرش دختران نسبت به مادر منفی‌تر از پسران است و نگرش منفی دختران باید به نگرش مثبت تغییر جهت یابد و رابطه دختران و مادران نیاز به اصلاح دارد و در آموزش خانواده‌ها باید به این روابط توجه کنند، که این خود، هم راستای اهداف پژوهش حاضر است. روابط والدین با جوانان به‌خصوص مادر در پیش‌بینی رفتارهای آتی نقش مهمی دارد که با پژوهش پارکین و کوژینسکی^۱ (۲۰۱۲) در رابطه با دیدگاه‌های نوجوانان نسبت به قوانین و مقاومت‌های به‌وجود آمده در رابطه والد - فرزندی و تعارض‌های به‌وجود آمده در ارتباط با والدین همسو است. همچنین نتایج تحقیق ویدوتو^۲ و همکاران (۲۰۱۲) در رابطه با چهار بعد باورهای اعتمادی (صلاحیت، خیرخواهی، صراحت و قابل پیش‌بینی بودن)، نشان داد وفاداری مهم‌ترین عامل اعتماد در رابطه زناشویی است. وفاداری بر مراقبت مورد انتظار همسر در رویارویی با آینده نامعین متمرکز است و فرد را قادر می‌کند تا احساس کند دوست یا همسر به حمایت و توجه او ادامه می‌دهد. اعتماد و اطمینان اعتماد به نفس همسر را در مواجهه با خطر و بروز صدمات تضمین می‌کند. اعتماد موجب تقویت این احساس می‌شود که افراد و امور دنیا قابل اعتماد و دارای ثبات و استمرار هستند. اعتماد برای تقویت روابط موفق، کاهش احتمال خطر و اطمینان بسیار مهم است و اعتماد بین فردی، با میزان رضایت‌مندی زناشویی همبستگی دارد. پژوهش خندان دل (۱۳۹۴) در رابطه با رضایت‌مندی زناشویی و اعتماد در روابط بین فردی نشان داد سطح اعتماد یک فرد از عواملی است که بالقوه روی کارکرد مناسب او در رابطه زناشویی تأثیر می‌گذارد. سالم (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان بررسی عوامل اجتماعی، فرهنگی مؤثر بر افزایش سن ازدواج دختران نشان داد، عواملی نظیر بی‌اعتمادی دختران به مردان، عدم آشنایی دختران و عدم ارتباط سالم پیش از ازدواج می‌تواند دخیل باشد. بحیرایی (۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان عوامل اجتماعی مؤثر در

1. Parkin and kuzhynsky

2. Vidotto

افزایش سن ازدواج دانشجویان دختر شاغل نشان داد که شرایط اقتصادی، نگرش خانواده و بی‌اعتمادی اجتماعی در افزایش سن ازدواج تأثیر دارد. همچنین نتایج پژوهش‌ها نشان داد که باورهای اعتماد در دوران کودکی به صورت طولی عملکرد روانی را پیش‌بینی می‌کند و کودکانی که باورهای اعتماد بسیار بالایی داشتن مشکلات روانی بالا را نشان می‌دهند. روتنبرگ^۱ (۲۰۱۵) در پژوهشی با هدف توسعه اعتماد در سراسر طول عمر نشان داد، که توسعه اعتماد شامل صداقت و اعتماد نسبت به رفتار مراقبان در دوره شیرخوارگی است. در واقع برای ظهور روابط سالم و امن اعتماد ضروری به نظر می‌رسد. رمپل و هولمز (۲۰۰۱) در پژوهش خود نشان دادند زوج‌هایی که سطح اعتماد بیشتری دارند، اسنادهای مثبتی را نسبت به یکدیگر ابراز می‌کنند که سطح اعتماد یک فرد از عواملی است که بالقوه روی کارکرد مناسب روابط بین فردی زوجین تأثیر می‌گذارد. اگر عوامل ساختاری و مؤثر بر اعتماد در روابط میان فردی شناخته شوند بهتر می‌توان مداخلاتی را ابداع کرد که افزایش احساس رضایت و شادکامی از زندگی مشترک و ارتباط مؤثر با دیگران را موجب می‌شوند. افزایش سن ازدواج، بی‌تمایلی جوانان به ازدواج و افزایش آمار طلاق از مسائلی است که جامعه در بحث ازدواج جوانان با آن مواجه است. نمی‌توان انتظار داشت دختر و پسری که سطح اعتماد پایینی نسبت به هم دارند، بتوانند همدیگر را به‌عنوان همسر پذیرفته و به حرف‌ها و وعده‌های یکدیگر اعتماد کنند. نمی‌توان انتظار داشت دو فردی که به هم اعتماد ندارند، زیر یک سقف زندگی کنند. زمانی که سطح اعتماد فروکش کرد، دیگر نباید انتظار داشته باشیم که یک دختر و پسر بتوانند برای شکل‌گیری زندگی مشترک به حقوق هم احترام بگذارند و بخواهند با تلاش یکدیگر و در کنار هم زندگی را بسازند. در چنین شرایطی نمی‌توان صرفاً بر موضوع ازدواج تمرکز کرد و باید اقدامات متعدد در حوزه‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی انجام شود تا سرمایه اجتماعی افزایش یابد و افراد سطح اعتمادشان بالا برود. بحیرایی (۱۳۹۳) در پژوهشی در رابطه با افزایش سن ازدواج و بی‌اعتمادی و سالم (۱۳۹۲) در رابطه با بی‌اعتمادی دختران به پسران یافتند که هرچه رابطه دوفر بیشتر طول بکشد آن دو کم‌تر درباره یکدیگر اغراق می‌کنند و بیشتر برای شناخت هم فرصت می‌یابند و در صورتی که به این نتیجه برسند که ترجیحاتشان درباره نقش

زن و مرد، علاقه‌هایشان درباره اوقات فراغت، هدف‌هایشان درباره زندگی و ویژگی‌های شخصیتی‌شان همانند است، آماده می‌شوند که پیوند دراز مدت همسری برقرار کنند، که نتایج آن‌ها، هم راستای پژوهش حاضر است. همچنین شواهد بیان‌کننده این است که زنان و مردان نسبت به قبل در سنین بالاتری ازدواج می‌کنند که این تمایل در به تأخیر انداختن ازدواج ممکن است، افزایش یک رابطه فرا زناشویی را موجب شود و برای آن‌ها فرصتی برای انتخاب یک شریک مادام‌العمر فراهم کند، اما این روابط نزدیک اگر چه منابع اصلی شادی و رضایت برای بیشتر مردم هستند و در مواردی به ازدواج منجر می‌شوند، در مواردی نیز ممکن است پایداری لازم را نداشته باشند و در نهایت منحل شوند. روابط قبل از ازدواج، در بین جوانان اغلب به عنوان تجربه‌های آزمون و خطا نگریسته می‌شود که موجب به دست آوردن تجارب مهمی برای آینده فرد خواهد شد (رجبی، نادری و خجسته مهر، ۱۳۹۲). شایان ذکر است که برقراری رابطه با دیگران فی نفسه محکوم به فساد و تباهی نیست و این هدف و مقصود نهایی طرفین است که صفت سالم یا ناسالم بودن را به همراه خواهد داشت و در جوامع مختلف با توجه به نوع فرهنگ و آداب رسوم و آموزه‌های ملی، تعاریف مختلفی از روابط سالم یا ناسالم می‌شود. خلیج آبادی فراهانی و مهریار (۱۳۸۹) یافتند که کنترل سخت گیرانه والدین در دوران بلوغ، نگرش آزادانه والدین و احترام کم به نظرات والدین، مهم‌ترین پیش‌بینی‌کننده‌های دوستی با جنس مخالف در سطح خانواده هستند. اسدی، محمدی و دادخواه (۱۳۸۲) در پژوهشی با عنوان نگرش دانشجویان نسبت به روابط دختر و پسر از دیدگاه اسلام نشان دادند، دانشجویان نگرش ارتباطی مثبت نسبت به ارتباط دختر و پسر از دیدگاه اسلام داشتند، در عین حال دانشجویان مخالف بودند با گزینه دختران و پسران حق کم‌ترین ارتباط را ندارند و همچنین موافق بودند که ارتباط دختر و پسر از مسائل مهم جامعه است. با توجه به این پژوهش می‌توان گفت ارتباط دختران و پسران در محیط‌های دانشگاهی معمول شده است و اکثریت دانشجویان نگرش مثبت دارند و با نتایج پژوهش حاضر همسویی دارد. ارتباط و شناخت قبل از ازدواج میزان اعتماد و شناخت را در فرد بالا می‌برد و با اطمینان بیشتری ازدواج می‌کند، در واقع رفتارها، علایق و سلاقی همسر آینده برای او قابل پیش‌بینی است. پژوهش‌های اسدی (۱۳۸۵) و غفاری (۱۳۸۵) در رابطه با تغییرات نگرشی و ارزشی در ایران، در جهت مثبت قلمداد کردن روابط دختر و پسر و نگرش مثبت دختران و پسران به داشتن چنین معاشرت‌هایی بوده که

همسو با پژوهش حاضر است. سلیمانی و شاه‌آبادی (۱۳۹۱) در پژوهش خود نشان دادند ارتباطات پیش از ازدواج بخشی از فرآیند عادی زندگی محسوب می‌شود که می‌توان آن را با درک نیازهای طرفین به یک رابطه قراردادی و نظام‌مند تبدیل کرد و ارتباط دو جنس نه در جهت تخلیه عاطفی، بلکه به منظور اهداف متعالی‌تر همچون کسب مهارت‌های ارتباطی برقرار شود. خلج‌آبادی فراهانی و مهریار (۱۳۹۲) در مطالعه خود نشان دادند که سهم مهمی از دانشجویان، به خصوص مجردها، در خصوص تأثیر معاشرت در کیفیت رابطه زناشویی پس از ازدواج تردید داشته و درصد مهمی از دختران با قصد ازدواج این معاشرت‌ها را تجربه می‌کنند و بر این باورند که این معاشرت‌ها به انتخابی بهتر برای ازدواج و کیفیت بهتر ازدواج منجر می‌شود. کریشنا^۱ و همکاران (۲۰۰۶) نتیجه گرفتند که موقعیت‌های اجتماعی، نبود آموزش درباره آسیب رابطه با غیر هم‌جنس و رفتارهای پرخطر جنسی، تصویری از رابطه جنسی و اجبار (اضطرار) جنسی در بین پسران خیابانی به وجود می‌آورد. پژوهش‌های داخلی، با توجه به غلبه ارزش‌های دینی و موازین شرعی، بیش‌تر جهت‌های نگرشی و روابط کلامی و جسمی و جنسی دو جنس را بررسی می‌کند. درحالی‌که مطالعات خارجی، با توجه به تعریف متفاوت از ارتباط دو جنس، تنها به ارتباطات عمیق جسمی و جنسی و مخاطرات آن توجه دارد، لذا استناد به این منابع و الگوبرداری از آن‌ها تنها به این قالب از ارتباطات محدود خواهد بود. نتایج بررسی پژوهش حاضر نیز نشان داد به‌رغم محدودیت‌هایی که در ایران وجود دارد، تعداد زیادی گفته‌اند که با جنس مخالف خود ارتباط دارند. بنابراین، لازم است این روابط به سمت صحیح سوق داده شود. در راستای یافته‌های مربوط به تحلیل رگرسیون نیز مشخص شد ارتباط پیش از ازدواج و نگرش به والدین به ترتیب بالاترین قدرت پیش‌بینی را در رغبت به ازدواج دارند.

باتوجه به یافته‌های پژوهش اصلاح نگرش در روابط والدین با فرزندان از طریق آموزش روابط بین فردی به والدین در جهت کاهش نگرش منفی نسبت به والدین اولین پیشنهاد کاربردی قابل طرح برای پژوهش حاضر است. همچنین به منظور افزایش رغبت به ازدواج، آموزش در رابطه با نگرش صحیح به ارتباط قبل از ازدواج، در قالب آشنایی و شناخت پیش از ازدواج و کاهش تابوها و بومی‌سازی شرایط ارتباط با توجه به فرهنگ و مذهب ایرانی و سوق

دادن روابط به سمت صحیح توصیه می‌شود. همچنین استفاده از رسانه‌های اجتماعی برای اطلاع‌رسانی به کل جامعه درباره اهمیت مدت آشنایی و ایجاد راهکارهایی که متناسب با فرهنگ است و گزارش آماری درباره پیش آگهی ازدواج در زوجینی که مدت آشنایی آنها طولانی‌تر بوده، و راغب کردن خانواده‌ها به ایجاد شرایط مناسب برای طولانی‌تر شدن مدت آشنایی، و کاستن از سخت‌گیری‌های بی‌مورد و کلیشه‌ای. از جمله محدودیت‌های پژوهش این بود که نمونه پژوهش را جوانان مجرد شهر اصفهان تشکیل دادند، از این رو در تعمیم نتایج به دیگر شهرها باید احتیاط شود. محدودیت بعدی مربوط به روش پژوهش است که امکان نتیجه‌گیری‌های علت و معلولی را با محدودیت روبه‌رو می‌کند. این نتایج می‌تواند در بررسی تحولات خانواده و ازدواج کاربردهای مهمی داشته باشد. به‌کارگیری مشاوره پیش از ازدواج و کمک به افراد مجرد برای سنخ‌شناسی و شروع بهتر زندگی زوجی و ساختن یک رابطه محکم‌تر، ارتقاء مهارت‌های بین فردی و جلوگیری از طلاق، ازدواج آگاهانه و مستحکم‌تر از دیگر راهکارها است.

منابع

- آزاد ارمکی، تقی، شریفی، محمدحسین، ایشاری، مریم و مطالبی، سحر (۱۳۹۱). هم‌خانگی پیدایش شکل‌های جدید خانواده در تهران، فصلنامه جامعه پژوهی فرهنگی، ۳(۱): ۴۳-۷۷.
- آزاد ارمکی، تقی، شریفی ساعی، محمدحسین، ایشاری، مریم و طالبی، سحر (۱۳۹۰). سنخ‌شناسی الگوهای روابط جنسی پیش از ازدواج در ایران. جامعه‌پژوهی فرهنگی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ۲(۲): ۱-۳۴.
- باهر، حسین (۱۳۹۰). چهل دلیل تأخیر ازدواج جوانان در ایران. گزارش منتشر نشده طرح تحقیق. دانشگاه شهید بهشتی تهران.
- حبیب‌پورگتایی، کرم و غفاری، غلامرضا (۱۳۹۰). علل افزایش سن ازدواج دختران. مجله زن در توسعه و سیاست، ۹(۱): ۷-۳۴.
- جهان‌بخشی، زهرا و کلانترکوشه، سیدمحمد (۱۳۹۱). رابطه ابعاد طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و تمایز یافتگی با رغبت به ازدواج در دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علامه. فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی، ۲(۲): ۲۳۴-۲۵۴.
- حیدری، محمود، مظاهری، محمدعلی و پوراعتماد، حمیدرضا (۱۳۸۳). ساخت وهنجاریابی پرسشنامه رغبت به ازدواج. نسخه دانشجویی (پرساد). مجله روان‌شناسی، ۸(۳): ۲۶۱-۲۵۰.
- خلج‌آبادی فراهانی، فریده و مهریار، امیرهوشنگ (۱۳۸۹). بررسی نقش خانواده در ارتباطات با جنس مخالف قبل از ازدواج در دختران دانشجو شهر تهران. فصلنامه خانواده‌پژوهی، ۲۴(۴): ۴۴۹-۴۶۸.
- خندان‌دل، سحر (۱۳۹۴). نقش اعتماد در روابط بین فردی و تاب‌آوری خانواده در رضایت زناشویی زوج‌های شاغل. مجله آسیب‌شناسی، مشاوره و غنی‌سازی خانواده، ۱(۱): ۱۴-۳۱.
- رجبی، غلامرضا، نادری، زهرا و خجسته‌مهر، رضا (۱۳۹۲). بررسی پیشایندهای رشد و تکامل پس‌آسیبی در دانشجویان. مجله بهداشت اصول روانی، ۱۵(۲): ۱۱۰-۱۱۰.
- زارعی، سلمان و اسدی، زهرا (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین اعتماد، شرم و گناه با خود‌متمایزسازی در، ۱۱(۳): ۱۵-۲۶.
- زارعی، سلمان، فرح‌بخش، کیومرث و اسماعیلی، معصومه (۱۳۹۰). تعیین سهم خود

- متمايزسازی، اعتماد، شرم و گناه در پيش‌بینی سازگاری زناشویی. *دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی*، ۱۲(۳): ۶۳-۵۱.
- زارع شاه‌آبادی، اکبر و سلیمانی، زکیه (۱۳۹۱). بررسی عوامل مرتبط با گرایش دانشجویان به روابط پیش از ازدواج در دانشگاه یزد. *فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی*، ۱۲(۴۵): ۳۳۹-۳۶۴.
- فتحی، محمد.، حیدری، رضا.، یاقوتی، شهلا و محمودی، حسین (۱۳۹۰). رابطه عملکرد خانواده با سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دختر تبریز. *مجموعه مقالات همایش آسیب‌شناسی خانواده*، ۱۶۲-۱۷۵.
- قنبری، یحیی (۱۳۹۰). *ازدواج و نیازهای اساسی*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم تربیتی برنامه ریزی آموزشی. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد دزفول.
- کردلو، منیژه (۱۳۸۹). بررسی چالش‌های مشاوره‌ای در دبیرستان‌های پیرامون ارتباط دانش‌آموزان با جنس مخالف و نقش مشاوران در حل این مسأله، *رشد مشاور مدرسه*، (۱۵): ۳۷-۳۹.
- مجدی، علی و رضایی، احمد (۱۳۹۰). سنجش نگرش دانشجویان پسر مجرد دانشگاه فردوسی نسبت به ازدواج و عوامل مؤثر بر آن. *فصلنامه جامعه‌شناسی مطالعات جوانان*، ۲(۴): ۱۸۳-۱۶۵.
- مرکز آمار ایران (۱۳۹۰). *سرشماری عمومی نفوس و مسکن*.
- مندمی، شیدا و رحیمی، نشیمن (۱۳۹۵). *نگرش فرزندان نسبت به والدین خود، کنفرانس جهانی روان‌شناسی و علوم تربیتی، حقوق و علوم اجتماعی در آغاز هزاره سوم، شیراز، پژوهش شرکت ایده بازار صنعت سبز...*
- میرمحمدصادقی، مهدی (۱۳۹۲). آموزش‌های پیش از ازدواج. ۲۶۹ صفحه.
- نیتی، محسن (۱۳۹۵). روابط نوجوانان با والدین بعد از طلاق (نمونه موردی شهرستان گرمسار)، *کنفرانس جهانی روان‌شناسی و علوم تربیتی، حقوق و علوم اجتماعی در آغاز هزاره سوم، شیراز، پژوهش شرکت ایده بازار صنعت سبز*.

43(Text in Persian).

- Azad Armaki, T., Sharifi, T., Esari, M. and Talebi, S. (2012). Typology of Patterns of Sexual Relationships Before Marriage in Iran. Cultural Society - Study Evidence, *Humanities Research Centre and Cultural Studies*, 2:1-34(Text in Persian).
- Ann, H. (2010). Effects of Parental Divorce on Uncertainty Following Initial Communication with a Potential Romantic Partner. *Journal of Divorce and Remarriage*, 52:32-53.
- Arshadi, N. and Piriayi, S. (2012). Employee's trust propensity, supervisor's trustworthiness and interpersonal trust as antecedents of workplace deviance. *Journal Care Organization Counsel*, 4: 83-100.
- Baheer, H. (2011). *Forty Reasons for Delayed Marriage in Iran*. Unpublished Report of Research Project. Shahid Beheshti University, Tehran(Text in Persian).
- Chang, Y., Sh. and Fang, S.h, R. (2013). Antecedents and distinctions between online trust and distrust: predicting high-and low-risk internet behaviors, *Journal of Electronic Commerce Research*, 14(2): 149-167.
- Dehqan, Tanha., R. Ayati, M. and Shahabizadeh, F. (2013). Family's Function and Religious Orientation; Presenting Models of Attitude towards Pre-marriage Relationship and its Consequences on University Students with and without Relationship with Opposite Sex. *Ravanshenasi Va Din*, 6(3): 81-95(Text in Persian).
- Delgado-Márquez. BL., Hurtado-Torres. NE. and Aragón-Correa. JA., (2013). On the Measurement of Interpersonal Trust Transfer: Proposal of Indexes. *Soc Indicate*, 113:433-49.
- Fathi, M., Heydri, R., Yaghoti, S. and Mahmudi, H. (2011). Relationship of Family Performance and Social Harmony of Female Students in Tabriz. *Proceedings of the Family Pathology Congress*, 175 162 (Text in Persian).
- Firozabadi Jamali, M., Zaree, S. and Asadi, Z. (2011). The Relationship Between Trust, with Guilt and Shame Discerning Amongst University Married Students. *Journal of Psychology Research*. Sh. 11:26-15(Text in Persian).
- Ghanbari, Y. (2011). *Marriage and Basic Requirements*. Senior Thesis of Pedagogical Science- Educational Programming. Free Islamic University, Dezfol(Text in Persian).
- Heydri, M., Mazaheri, M.A. and Poretamad, H.R. (2004). Construction of the Normalized Questionnaire to Marry. (Parsad) Student Version. *Psychology Magazine*, 3: 261-250(Text in Persian).
- Hansen, D.L., Shneiderman, B. and Smith MA. (2011). Analyzing social Media Networks with Nodexl Insights from a Connected World. *Journal of Marriage and the Family*, 12:87-99.
- Heaton, T. B. (2002). Factors contributing to increasing marital stability in the

- United States. *Journal of Family Issues*, 23: 392-409.
- Herzog, M.J. and Cooney, T.M. (2002). Parental divorce and perceptions of past interparental conflict. *Journal of Divorce and Remarriage*, 36: 89-110.
- Jahanbakhshi, Z. and Kalantarkoshe, S.M. (2012). Relationship Between Early Maladaptive Schema and Differentiation with Willingness in Getting Married Amongst Alameh Tabatabai University Students. *Quarterly Journal of Counseling and Psychotherapy*, 2: 234-254 (Text in Persian).
- Karimi, Y. (2011). *Attitude and Attitude*. Tehran: Edit Publications (Text in Persian).
- Khalajabadi Farahani, F. and Mehryar, A. H. (2011). Family's Role in Relationships with Opposite Sex Before Marriage. Female Students in Tehran. *Quarterly Journal of Family Research*, 4(468): 449-24 (Text in Persian).
- Khandandel, S. (2015). Marital Satisfaction in Working Couples and The Role of Trust Between Interpersonal Relationships and Family Planning. *Journal of Pathology, Counseling and Enrich Family*, 1: 31-14 (Text in Persian).
- Kordlo, M. (2010). Relationships with Opposite Sex in High Schools, Consulting Challenges and Consultant's Role in Solving the Issue. *Roshd, School Counsellor Journal*, 15: 37-39 (Text in Persian).
- Krishna, R., Iyashree, K. and Srinivasa, M., R. (2006). *Experiences of Sexual Coercion among Street Boys in Bangalore, India*. Available.
- Kruse, N. (2007). *The Relationship between Self-Differentiation and the Levels of Trust, Shame and Guilt in Intimate Relationships*. Unpublished doctoral dissertation. Alliant International University, Los Angeles, California.
- Mohsenzadeh, F., Nazari, A. and Arefi, M. (2010). Father's Family Experiences and Perceptions of Hostile Marital Conflicts. *Journal Counseling Research*, 1(38): 7-24.
- Muraru, A., Turliuc, M. (2012). Family-of-Origin, Romantic Attachment and Marital Adjustment: A Path Analysis Model. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 33: 90-94.
- Payne, P.B. (2010). *Spiritual Beliefs in Family Experiences and Couples Cocreation of Spiritual Beliefs During the Early Years of Marriage*, Doctoral dissertation, Norton School of Family and Consumer Sciences Division.
- Nazare, B.F., Onseca, A., Gameiro, S. and Canavarro, M.C. (2011). Amniocentesis due to advanced maternal age: The role of marital intimacy in couples' decision-making process. *Contemporary Family Therapy*, 33: 128-142.
- Niazy, M. and Farshadfar, Y. (2011). The relationship between social trust and social security between women in Tehran northern regions (1 and 2) and south and. *Journal of Urban Studies. Islamic Azad University of Dehaghan*. No. 1, pp. 147-178.
- Niyati, M. (2016). *Juvenile Relations with Parents after Divorce Case Garmsar, the World Conference Psychology and Pedagogical, Rights and Social Sciences at the Beginning of the Third Millennium*, Shiraz, the idea of green industry market research company (Text in Persian).

- Norris, S. L. and Zweigenhaft, R. L. (2009). Self- monitoring, trust and commitment romantic relationship. *Journal of social psychology*, 139: 215-221.
- Majdi, A., Rezai, A. (2011). Measuring the Attitude of Firdausi University Single Male students towards Marriage and effective factors. *Quarterly Journal of Sociology Studies*, the second year, 4: 183-165(Text in Persian).
- Mirmohammad Sadegh, M. (2013). *Training Before Marriage*. Page 269(Text in Persian).
- Mandami, S. and Rahimi, N. (2016). Children's Attitude Towards Their Parents, The World Conference on Human Psychology and Pedagogical, Rights and Social Sciences at the Beginning of the Third Millennium, Shiraz, Research of The Idea of Green Industry Market Company(Text in Persian).
- Porgatabi, H. and Ghaffari, K. (2011). The Causes of Increasing Girl's Marriage Age. *Journal of Women in Development and Politics*, the ninth year, 1:34-7(Text in Persian).
- Rajabi, G., Naderi, Z. and Khojasteh Mehr, R. (2013). Investigating the Outcomes of Growth and Development After Harm to Students. *Health of Psychological Principals Magazine*, 15 (2): 110-10(Text in Persian).
- Rempel, J.K., Holmes, J.G. and Zanna, M.P. (1985). Trust in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 49:95-112.
- Rempel, K. and Holmes, G. (1986). Trust in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 49: 109-135.
- Righetti, F. and Finkenauer, C. (2011). If You are able to control yourself, i will trust you: the role of perceived self-control in. *Journal Personal SocPsychol*,100:145-9.
- Rotenberg, K.J. (2015). *Interpersonal Trust across the Lifespan. International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences* (Second Edition), Pages 637-640 .
- Rotter, J.B. (1967). A new scale for the measurement of interpersonal trust. *Journal of Personality*, 35: 651-665
- Safiri, K.h. and Mirzamohammadi, M. (2006). Trusting the spouse: a case study of Tehran. *Journal of Social Studies*. 1(1): 125-157. PERSIAN.
- Simpson, J. (2009). Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59: 971-980.
- Statistical Center of Iran. (2011). General Population and Housing Census.
- Stone, M.K. and Hutchinson, R.L. (2009). Familial conflict and attitudes toward marriage. *Journal of Divorce and Remarriage*, 76(1): 54-68.
- Tonkiss, F. (2008). *Trust and Social capital*. (Delforouz M.T). Tehran: Institute of Social and Cultural Studies. PERSIAN.
- Vidotto, G., Massidda, D., Noventa, S. and Vicentini, M. (2012). Trusting Beliefs: A Functional Measurement Study, *Psicologica*, 33: 575- 590.
- Weiss, J. M. (2014). *Marital Preparation, Experiences and Personal Qualities in a*

- Qualitative Study of Individuals in Great Marriages*. MA Dissertation. Utah State University, 72.
- Zara Shahabadi, A. and Soleimani, Z. (2012). Investigating Factors Related to Students' Tendency to Premarital Relationships in Yazd University. *Quarterly Scientific Research of Social Welfare*, Year 12, Number 45 (Text in Persian).
- Zaidi, A.U. and Shuraydi, M.S. (2002). Perceptions of arranged marriages by young Pakistani Muslim Women living in a western society. *Journal of comparative Family Studies*, 33(4):495-514.
- Zarei, S., Farahbakhsh, K. and Esmaeili, M. (2011). Determination of the distinctive contribution, trust, shame and guilt in predicting marital adjustment. *Knowledge and Research in Applied Psychology*. 12(3): (row 45), 51-63 (Text in Persian).

The effect of attitude towards parents, trust in interpersonal relationships and pre-marriage relationships on Desire to Get Married

Mahshid Riahi* and Flour Khayatan**

Abstract

This study aims to determine the effect of attitude towards parents, trust in interpersonal relationships and pre-marriage relationships on desire to get married. A community of youth in Isfahan was randomly selected. Multiple regression/correlation analysis was used. Tests consisting of the Parental Attitude Questionnaire (Hudson, 1992), Trust in Interpersonal Relationships (Rample and Holmes, 1986) and the Desire to Get Married (Haidari et al., 1383) were performed. The data was analyzed using Pearson Correlation Coefficient and Regression Analysis. The data shows there are a statistically significant positive relationship ($p < 0.01$) between the trust in interpersonal relationships and pre-marriage relationships with desire to get married. There is a statistically significant negative relationship between attitude towards parents and desire to get married. Regression analysis shows that desire to get married is most significantly impacted by pre-marriage relationship followed by attitude towards parents and trust in interpersonal relationships.

key words:

Desire to marry, Attitude to parents, Interpersonal trust, relationship before marriage.

* Master of Psychology, Isfahan University (Khorasgan Branch), Isfahan, Iran

** Corresponding Author, faculty member and assistant professor, psychology group, educational science and psychology college, university azad eslami khorasgan, Isfahan, Iran

Submit Date: 2016-11-22

Accept Date: 2017-07-05

DOI: 10.22051/jwfs.2017.12691.1293